

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 16.02.1966, sp. zn. 5 Cz 136/65, ECLI:CZ:NS:1966:5.CZ.136.1965.1

Číslo: 36/1966

Právní věta: Případne-li domek ze jmění, jež tvořilo zákonné majetkové společenství manželů, do vlastnictví jednoho manžela, stává se užívání bytového prostoru druhým z nich užíváním bez právního důvodu případne-li domek do jejich podílového spoluvlastnictví, budou neshody mezi nimi o užívání bytového prostoru řešeny podle zásad platných pro podílové spoluvlastnictví.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 16.02.1966

Spisová značka: 5 Cz 136/65

Číslo rozhodnutí: 36

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Byt, Dům rodinný, Hospodaření s byty, Podílové spoluvlastnictví

Předpisy: 265/1949 Sb. § 22 99/1963 Sb. § 6

§ 120

§ 132

§ 152 40/1964 Sb. § 137

§ 175

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 36/1966 sb. rozh.

Případne-li domek ze jmění, jež tvořilo zákonné majetkové společenství manželů, do vlastnictví jednoho manžela, stává se užívání bytového prostoru druhým z nich užíváním bez právního důvodu; případne-li domek do jejich podílového spoluvlastnictví, budou neshody mezi nimi o užívání bytového prostoru řešeny podle zásad platných pro podílové spoluvlastnictví.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. února 1966, [5 Cz 136/65](#).)

Předmětem řízení byl návrh na úpravu hospodaření se společnou věcí; žalobkyně žádala, aby soud rozhodl o tom, že jenom jí přísluší právo užívání velké obytné místnosti v domku, jehož jsou účastníci spoluvlastníky.

Okresní soud ve Svitavách zrušil právo společného užívání jedné obytné místnosti v domku čp. 101 v

O. účastníky a určil, že nadále bude bytu užívat žalobkyně; žalovanému uložil povinnost k vystěhování z bytu do 15 dnů po provedení potřebných oprav v přiděleném náhradním bytě v domě čp. 56 v O.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozsudkem okresního soudu ve Svitavách byl porušen zákon, a tento rozsudek zrušil.

Z odůvodnění:

Základní nedostatek rozhodnutí okresního soudu ve Svitavách je v tom, že soud rozhodl o návrhu žalobkyně na úpravu hospodaření se společnou věcí jako o návrhu na zrušení práva společného užívání bytu ve smyslu ustanovení § 177 o. z. Soud pochybil zejména tím, že ztotožňoval užívání bytového prostoru v domku čp. 101 v O. účastníky s výkonem jejich práva společného užívání bytu. Ovšem již ze souhlasného vyjádření účastníků plynulo, že jsou spoluvlastníky domku, a že tedy užívají bytový prostor v domku v rámci výkonu svých vlastnických práv. Za tohoto stavu – když žádnému z účastníků nevzniklo, právo společného užívání bytu manžely podle ustanovení § 175 a násl. o. z., a když žádný z účastníků neužíval bytový prostor v domku na základě práva společného užívání bytu manžely podle ustanovení § 175 a násl. o. z. – nebylo lze řešit jejich neshody o užívání bytového prostoru v domku způsobem, který je upraven v ustanovení § 177 o. z.

Se zřetelem k obsahu návrhu a k obsahu vyjádření účastníků (též o tom, že jejich manželství bylo rozvedeno rozsudkem okresního soudu ve Svitavách) bylo prvním úkolem soudu, aby spolehlivě zjistil, zda domek čp. 101 v O. náležel do zákonného majetkového společenství účastníků (§ 22 a násl. zák. č. 265/1949 Sb. o právu rodinném), které zaniklo rozvodem jejich manželství, popř. zda domek čp. 101 v O. je v jejich podílovém spoluvlastnictví (§ 137 a násl. o. z.).

Jestliže by se ukázalo, že domek čp. 101 v O. náležel do zákonného majetkového společenství účastníků, pak bylo by nutno zkoumat dále, zda a jakým způsobem se účastníci dohodli, popř. zda a jakým způsobem rozhodl soud o rozdělení jmění, jež tvořilo zákonné majetkové společenství účastníků; nestalo-li se tak ještě, bylo by vhodné, aby k rozdělení jmění, jež tvořilo zákonné majetkové společenství účastníků, došlo před rozhodováním o návrhu žalobkyně na úpravu hospodaření se společnou věcí. Případl-li by domek z jmění, jež tvořilo zákonné majetkové společenství účastníků, do vlastnictví jednoho z nich, stalo by se užívání bytového prostoru v něm druhým z nich užíváním bez právního důvodu; případl-li by domek z jmění, jež tvořilo zákonné majetkové společenství účastníků, do jejich podílového spoluvlastnictví, bylo by řešení neshody mezi nimi o užívání bytového prostoru v domku možné jenom podle zásad platných pro podílové spoluvlastnictví (§ 137 a násl. o. z.).

Jestliže by se ukázalo, že domek čp. 101 v O. je v podílovém spoluvlastnictví účastníků, mohl by soud rozhodnout o návrhu žalobkyně pouze podle ustanovení § 139 o. z. Za předpokladu, že by výsledkem tohoto rozhodnutí bylo užívání bytového prostoru v domku jedním z účastníků v rozsahu neodpovídajícím velikosti jeho podílu, bylo by povinností soudu rozhodnout současně o přiměřené náhradě druhému z účastníků.

Okresní soud ve Svitavách, který ve věci postupoval jinak a vycházel z odlišného právního názoru, porušil zákon v ustanoveních § 6, § 120, odst. 1, § 132 a § 152 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s ustanoveními § 175 a násl. o. z., § 137 a násl. o. z., popř. § 22 a násl. zák. č. 265/1949 Sb.